

פרשת שופטים

אני שמחה ונרגשת לעמוד כאן בשבת הכלה שלי
כאן בקהילה של המשפחה שלי, הקהילה שקלטה אותי והכניסה אותי תחת כנפיה, בהיותי
מורדת בת מצווה שמאסה בחיי השוביניזם והשעמום האורתודוקסיים.

השבוע אנו קוראים פרשה נוספת מספר דברים, שהוא בעצם נאום של משה. על שפת
המדבר, ממש לפני שישראל נכנסים לארץ המובטחת, מנסה משה למסור דברים שיקלו את
שינוי הסטטוס הקרב – מנוודים, לתושבי קבע ממוסדים, מטיילים – לחברה
מוסדרת, כשהנחת היסוד היא שלא יהיה קל ושיהיו קונפליקטים. המייחד את הפרשה הזו,
הוא שהמענה הניתן כאן, הוא מערכת משפט רודפת צדק.

כשאני קוראת בספר הספרים אני רואה ידיים רבות מעלעות בו, מוחקות וכותבות בו, אני
רואה הווה והיסטוריה שלמה של אנושות שכותבות אותו. אני נמלאת סקרנות ומבקשת את
האמת האנושית המסתתרת. אני גם מלאת אמונה שטקסט מסוים, אם הגיע אלי – הרי זה
מסיבה כלשהי, ועליי לחקור את פשרה.
בהתחלה לא הצלחתי להבין למה הטקסט הזה הגיע אלי ולמה עכשיו – ערב כלולותיי.
למה?

הרי משפט ומשטר חיצוני – הם בדיוק ההפך מסודות הזוגיות – המבוססים על הקשבה
ובחינת כל מקרה לפרטיו. ואם לא די באלו, הגם שהפרשה מלאה באלימות, רדיפות
ומרדפים, שסוקלים ורומסים ומשמידים חיי אדם רבים – בדרך הרודפת אחר הצדק. פרשה
זו כמעט בלתי נסבלת לקריאה לאדם המודרני.

כשהייתי קטנה אמרו לי אל תהיי צודקת היי חכמה. גם פה בפרשה, הצדק הוא נרדף, כמו
נמלט - חיה או פושע - נחות, שלא כמו השלום אותו, למשל, מבקשים, כמו משאלה.

אבל כשאני קוראת שוב בפרשה, אני מבינה שבעצם הנה גם אני עומדת כאן היום, בבאר
שבע שעל שפת המדבר, ערב כניסתי לארץ שכה ייחלתי לה - ארץ הנישואין וישוב הדעת,
המכירה בצורך בשייכות לחברה מסודרת. וגם אני יודעת שיהיה קשה. ואני בוחרת לשמוע
ממשה את ההנחיות האלמותיות, שמבקשות להקל במקומות בהם יעלו הקשיים, שודאי
ויעלו.

- "שופטים ושוטרים תיתן לך": לך לפני 'בשעריך' ורק אח"כ 'בעמך' אני מפרשת את
זה כשיפוט
עצמי שעליי לעשות, לפני שאני שופטת את במדבר.
- וכסף וזהב לא ירבה לו מאוד... ולא ירבה לו נשים ולא יסור לבבו: כדי לקיים זוגיות
טובה, השפע צריך לבוא מהפנימיות, אחרת הלב סר
- לא ירבה לו סוסים...: לגבי זה אני לא בטוחה ☺
- "אל תיראו" ובהפטרה המנחמת מפורט: "מי את ותראי מאנוש... תפחד תמיד כל
היום מפני חמת המציק". הפחד הוא אבן נגף ביחסים, רק הביטחון מאפשר
אינטימיות. בעיניי, כאן אני מצווה שלא להכחיש את הפחד, אלא לנתב אותו לעולמות
עליונים...
- "אל תחפזו" ובסוף ההפטרה "לא בחיפזון". כי הולך לפניכם ה' ומאספכם אלוהי
ישראל". אני מבינה את זה כך, שכדי לשמר את השוויון בקצב ההתקדמות של בני
הזוג, עליי להאמין שיש מי שהולך קדימה ויש מי שמאסף, ושעלינו המשימה – ללכת
יחד.
- אל תערצו מפניהם
- ומתוך דיני מי יוצא למלחמה, אני למדה על חשיבות התזמון של תחילת וויכוחים: לא
כשמשו חדש מתחיל.
- ולפני שמתחילים בוויכוח - "וקראת אליה לשלום"
ולקינח, לטעם טוב בפה:

- "כי האדם עץ השדה" והרי אהבת הטבע והחי היא נר לרגלי הזוגיות הטובה שלנו, הגינון והטיולים – הם המרפא האמיתי לסכנות כמו שיגרה וכעס וקבעונות.

לסיכום, נורא רציתי דבר תורה רומנטי אבל בפרשה עקובה מדם זו, אני מוצאת את עצמי דוקא מהרהרת על נישואיי ברציונאלית מאוד ומפוכחת. ואולי זוהי מורשת אבותיי שעוברת אלי ברגעים אלו, על שפת המדבר. לא ליפול באשליות השמחה וההתרגשות שיש לפני שינוי הסטטוס הגדול הזה, אלא לחשוב מראש ולהכין תשתית טובה עליה נוכל לבסס חיים הרמוניים – לא בחיפזון מתוך הרגש, האינסטנקטיבי, אלא מתוך תכנון של חשיבה ועבודה.

שבת של ש ל ו ם

אורית בריקנר